

[Udenrigsministeren.]

del, idet man fra britisk side henviste dels til, at den britiske eksport kun udgjorde en meget ringe del af det tyske kødforbrug, dels til at eksporten fra Storbritannien var faldet i efteråret, medens såvel den danske eksport som den tyske hjemmemarkedsproduktion var steget. Man erklærede sig imidlertid rede til, om ønsket, at deltage i trekant-drøftelser med Danmark og Tyskland, idet man dog samtidig fastholdt, at den britiske eksport ikke var i strid med Storbritanniens internationale forpligtelser — jeg skal gøre opmærksom på, at denne tanke om trekantede forhandlinger ikke var en dansk tanke.

Under disse omstændigheder, hvor vi altså på baggrund af det, vi havde oplevet, mødte en klar afvisning fra britisk side med henvisning til, at de ikke havde overtrådt nogen af deres internationale forpligtelser — hvad vi mente de havde — fandt vi det rigtigt at få undersøgt spørgsmålet om, hvorvidt denne britiske eksport virkelig var forenelig med Storbritanniens internationale forpligtelser, og fandt, at denne prøvelse måtte finde sted i EFTA.

Denne beslutning — og jeg understreger, at denne beslutning om at anlægge klagesag mod England for EFTA blev taget efter at være drøftet med Landbrugsrådet og med husmandsforeningerne — meddelte jeg den britiske ambassadør den 24. januar, og jeg tilføjede, at skulle den britiske regering være af den opfattelse, at fortsatte drøftelser uden for EFTA indebærer mulighed for at føre til et for Danmark tilfredsstillende resultat, vil Danmark altid være rede til at deltage i sådanne. Det blev der imidlertid ikke reageret positivt på fra britisk side.

I EFTA kom sagen til drøftelse i et særligt nedsat undersøgelsesudvalg den 22.-23. februar, og her plæderede vi den danske sag, og blandt de danske deltagere var repræsentanter for Oxexport og for privateksportørerne. Udvalget afgav sin rapport den 25. marts. Rapporten nåede til den hovedkonklusion, at undersøgelsesudvalgets medlemmer ikke havde været i stand til at fastslå, at en EFTA-forpligtelse er blevet overtrådt. Derimod fandt man på en række punkter, at der var argumenter, der støttede den danske tankegang.

Jeg benyttede derefter lejligheden, efter

at denne, jeg ved ikke, om vi skal kalde det kendelse var afgivet fra undersøgelseskommissionen, til under landbrugsministerens og mit besøg i London i slutningen af april at drøfte spørgsmålet med den britiske landbrugsminister, handelsminister, udenrigsminister, økonomiminister og viceudenrigsminister George Thomson. Disse drøftelser førte til, at man ønskede, at rådet i Genève først skulle behandle spørgsmålet, inden den britiske regering var villig til eventuelt at inkludere sig i drøftelser. Rådet i Genève drøftede undersøgelsesudvalgets rapport den 4. maj og nåede til den konklusion på grundlag af rapportens undersøgelser, at det ikke er blevet godtgjort, at en forpligtelse under konventionen ikke er blevet opfyldt, eller at en fordel i kraft af konventionen eller et af sammenslutningens mål er blevet modvirket, og derfor fandt man ikke, at der kunne være tale om at anvende artikel 31. Men samtidig udtalte de medlemmer af rådet, som ikke var direkte impliceret i sagen, at de ikke desto mindre fandt, at danske interesser i betragtning af hele den udvikling, der havde fundet sted på det tyske marked, kan lide skade, og de henstillede derfor til Danmark og Storbritannien at optage forhandlinger samt at rapportere resultatet af disse forhandlinger tilbage til rådet.

Den 9. maj var jeg igen i London og drøftede på ny sagen med viceudenrigsminister Thomson. Thomson gav udtryk for, at den britiske regering ikke fandt det hensigtsmæssigt med en drøftelse alene mellem Storbritannien og Danmark. Hans argumentation var den, at man risikerede, hvis Storbritannien indgik på en begrænsning af sin eksport i visse perioder, at andre lande, kom ind og udfyldte den manglende britiske eksport, og så ville formålet jo ikke være opnået; efter britisk opfattelse måtte man derfor søge flersidede drøftelser, idet man ønskede, at både Tyskland og Irland blev inddraget. Dette synspunkt accepterede vi, idet vi dog samtidig ønskede, at vi forud for sådanne firkantede drøftelser på ny havde tosidede drøftelser imellem Storbritannien og Danmark. Sådanne drøftelser fandt sted den 11. maj i Bergen i forbindelse med EFTA-mødet, og de fandt sted i København den 18. maj. Her fastholdt man fra britisk side ønsket om de multilaterale drøftelser. I mødet den 18. maj deltog repræsentanter